

Muslimske Farida vil kjempe for å gi vinner et friere liv

nå fortelle verden som skjer når fundamentalister tar ten, sier Farida adi. For tre år siden kom småbarnsreisen til Oslo fra et kjerneherjet Afghanistan. Nå vil hun opprette en internasjonal organisasjon som skal kjempe mot fundamentalisme.

og foto: Unni Ranheim

Ahmadi tar imot meg i den romsligheten i en blokk i forstedene i Oslo. Møbler er enkel, men seksjonen er ved bøker på et språk som er fremmed for oss – urdu. I stolen sitter Sina, hennes tre år gamle gutt, og pludrer med, helt til han høylytt krever litt opp for å få mat. Farida snakker til ham på en blanding av urdu og farsi. Alt er som det skal på en formiddag hjemme hos en mor.

Farida er ikke en vanlig muslim som pusler rundt i et med det lille barnet sitt. Hun er fylt av bekymring om hjemlandet Afghanistan, om religiøse fundamentalister, om endervisningen hun må klare seg med, om å fortsette medisinutdanningen om folk hun må knytte til seg for å skape en organisasjon som bekjemper fundamentalismen. Hun snakker lavmælt, virker rolig, bruker ingen store ord for å forklare. Hun vil helst ikke snakke om fortiden; det er fremtiden som teller for henne.

Slettet og torturert

Etter Sovjetunionen, som det het den tiden, gikk inn i Afghanistan i 1979, var Farida 22 år og nybachelor. Det hadde vært

hennes fundamentalister innen religionen. Og det er kvinnene som blir rammet når fundamentalistene tar makten, sier Farida adi.



– Jeg vil at mine barn skal vokse opp i en verden som er deres, ikke en verden full av nasjonalisme, sier Farida med minstebarnet Sina.

uro i landet fra før, men da sovjeterne kom, ble det store demonstrasjoner. Mange ble drept, mange såret, og enda flere arrestert og fengslet.

Farida ble politisk aktivist og ville kjempe for et fritt Afghanistan. Hun var med og startet RAWA (Revolutionary Association of the Women of Afghanistan). Gjennom flygeblader oppfordret hun kvinnene til å organisere seg. Farida ble arrestert og dømt til seks måneders fengsel.

Stille forteller hun om uker med tortur som skulle tvinge henne til å oppgi andre aktive kvinners navn. Etter seks måneders innesperring ble hun overført til åpen soning. Da fikk hun sjansen til å rømme til landsbyene oppe i fjellene der motstandsbevegelsen hadde kontrollen.

– Jeg hadde studert medisin i fire år, og nå begynte jeg å trene opp kvinnene i førstehjelp. Mange

av dem er analfabeter og har mye å lære. Etter hvert drog jeg over fjellene til Pakistan og var der en stund før jeg begynte å reise rundt sammen med flere partiledere, for å vitne om grusomhetene som foregikk i landet vårt.

Farida deltok i flere høringer verden over, blant annet det store tribunalet i Paris i 1982. Senere vitnet hun på Afghanistan-høringen i Oslo. Hun reiste rundt som eneste kvinne blant partilederne. – De godtok meg fordi jeg kjempet sammen med dem mot Sovjetunionen. Men de minnet meg stadig på at jeg var kvinne, og at jeg måtte passe meg litt. I dag sitter flere av disse mennene som fundamentalistledere.

Maryam Azimi er søsteren

Under okkupasjonen var det svært mange kvinner som deltok aktivt i motstandsbevegelsen på linje med mennene. – Vi kjempet mot Sov-

jet. Jeg kjempet ingen hellig krig for islam, selv om jeg er muslim, forklarer Farida, som alltid har vært muslim, men ikke såkalt aktiv. Hun sammenligner seg med de fleste av oss nordmenn som kaller oss kristne, men som ikke er aktive kristne.

Farida og de andre som kjempet, satte ikke bare sitt eget liv i fare, men også familiens. Farida har fem søsken: tre eldre brødre og en yngre søster, Maryam. Foreldrene døde da barna var små. Siden vokste søsknene opp hos en intellektuell familie.

I høst er det skrevet mye om Maryam Azimi i norske aviser. Hun har søkt politisk asyl i Norge, men fikk avslag i første omgang. På grunn av hennes situasjon som forfulgt forfatter, lovet Justisdepartementet å vurdere saken på nytt.

– Da jeg måtte flykte, fortsatte Maryam arbeidet i RAWA. Hun har i dag større grunn til å få asyl enn jeg hadde for tre år siden, sier Farida, og forteller at søsteren nå bor på asylmottak i Oslo.

Farida tok i 1991 med seg den da fem måneder gamle datteren Koscha og flyktet til Norge. Første møtet med Norge var Ranum asylmottak i Bærum. Deretter gikk ferden til mottak i Haugesund, så til Ås, for til slutt å ende på Linderud i Oslo da søknaden var innvilget. Mannen hennes kom etter i 1993, og nå har de også fått lille Sina.

Ingen spør hvorfor

Hvem er så denne lille, sterke kvinnen som ikke ytrer store ord, som ikke ser ut til å bære nag mot noen? Hun smiler beskjedent: – Nei, jeg er ikke noe spesielt. Jeg kan bare ikke sitte og se på at religiøse fundamentalister ødelegger verden for oss.

Forts. side 116

Fundamentalisme

Betegnelse som slo igjennom etter 1. verdenskrig, særlig i USA. (...) I dagligspråket ble ordet gjerne brukt som karak-teristikk av en teologi som folk mente tok Bibelen bokstavelig, ufeilbar i alle detaljer, historisk så vel som naturvitenskapelig. (...)

Kilde: Aschehoug og Gyldendal Store Norske

(...)Også islam har en utbredt Koran-tro fundamentalisme.

Kilde: Damms store leksikon.

Afghanistan

Republikk i Asia. Omlag 16 mill. innbyggere, og med ca 5 mill flyktninger i Pakistan. Islam er statsreligion. Under sovjetisk styre fra 1979 til 1989.

Kilde: Aschehoug og Gyldendal Store Norske